

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 12C/144/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214202583
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bíróová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2014:2214202583.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Bíróovou v právnej veci žalobcu: Pohotovosť, s. r. o., Bratislava, Pribinova 25, IČO 35 807 598, zastúpeného advokátskou kanceláriou: Fridrich Paľko, s. r. o., Bratislava, Grösslingova 4, proti žalovanému: Slovenská republika, v zast. Ministerstvom spravodlivosti SR, Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Žalovanému sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou zo dňa 27.09.2012 (doručenou Okresnému súdu Galanta) domáhal, aby súd medzitýmnym rozsudkom určil, že „žalovaný je zodpovedný za škodu, ktorá vznikla žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Galanta, pretože tento nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre pohľadávku žalobcu, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č. 1170486 dlžníkom (povinným) Y. Z., (v ktorej veci súdny exekútor návrh na vykonanie exekúcie zaregistroval pod č. EX 6250/2010) postupom, ktorý by správne interpretoval a aplikoval ustanovenie § 44 ods. 2 Ex. por.“ a ďalej sa domáhal rozhodnutia súdu rozsudkom, ktorým by bol žalovaný zaviazaný k „povinnosti zaplatiť žalobcovi 2.721,22 eur titulom majetkovej škody a 544,24 eur titulom nemajetkovej ujmy“ a priznal žalobcovi náhradu trov konania. V žalobe uviedol, že žalobca je právnickou osobou, ktorá vykonáva podnikateľskú činnosť v prevažnej miere v oblasti poskytovania krátkodobých úverov. V pozícii oprávneného v exekučnom konaní navrhol žalobca postupom podľa § 38 a nasl. zák. č. 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok) zvolenému súdному exekútorovi vykonať exekúciu pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku dlžníka vyplývajúceho zo zmluvy o úvere. Súdny exekútor predložil návrh žalobcu miestne a vecne príslušnému okresnému súdu a požiadal ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Žalobca poukázal na to, že povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia žiadosti nebola založená len vo vzťahu k notárskym zápisniciam a vykonateľným rozhodnutiam rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených. V danom prípade exekučnými titulmi sú však rozsudky stáleho rozhodcovského súdu, nejde teda o rozhodnutie rozhodcovskej komisie, ale rozsudok rozhodcovského súdu. Rozhodnutiami rozhodcovskej komisie sa rozumeli rozhodnutia v pracovných sporoch, pričom prejednávanie a rozhodovanie pracovných sporov bolo k 01.02.1991 zrušené, rozhodnutia rozhodcovských komisií a nimi schválené zmiery však ostali naďalej vykonateľné. Rozsudok rozhodcovského súdu je exekučným titulom podľa iného ustanovenia O. s. p. a neskôr Exekučného poriadku (§ 274 písmeno h/ O. s. p. a § 41 ods. 2 písmeno i/ Ex. por. V zmysle uvedeného je tak založená povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia

takejto žiadosti, ak je exekučným titulom vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu. V zmysle právnej úpravy platnej do 31.05.2010 sa rozdiel medzi exekučnými titulmi a povinnosťou exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora do 15 dní od doručenia žiadosti ani nerobil. V danom prípade exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mala podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu o žiadosti, rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia až dňa 06.04.2011 (pričom konanie sa začalo 24.05.2010), a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. K rozhodnutiu o žiadosti o udelenie poverenia tak došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby (omeškanie viac ako 317 dní). Nesprávny úradný postup charakterizovaný nevydaním rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov alebo vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok bol príčinou konkrétneho následku, ktorý sa prejavil vznikom materiálnej škody a nemajetkovej ujmy na strane žalobcu. Exekučný súd spôsobom odporujúcim zákonu, t. j. vykonaním procedúry preskúmania bez splnenia zákonných podmienok, keď súd bez ďalšieho legálnych predpokladov založil svoju právomoc, dôsledkom, ktorej zrealizoval úplný judiciálny proces zahŕňajúci zistenie skutkového stavu veci, výberu právnych noriem, aplikácie a interpretácie zvolených právnych noriem na skutkový stav a meritórne rozhodnutie vo veci, sa postavil do pozície orgánu vykonávajúceho komplexné preskúmanie exekučného titulu metódou, ktorá mu v rámci zverenej právomoci ako exekučnému súdu neprináleží, a teda prekročil mieru možného rozhodovania o zákonom vymedzenom okruhu spoločenských vzťahov a porušil tak fundamentálnu zásadu právneho štátu - zásadu legality. Exekučný súd nie je legitímne schopný vykonávať úkony smerujúce k opätovnému komplexnému rozhodovaniu vo veci s tým, že výsledkom takéhoto rozhodovania je úplná nemožnosť vykonať právo pre veriteľa. Exekučný súd nie je súdom v zmysle § 40 a nasl. zákona o rozhodcovskom konaní, nekoná o zrušení tuzemského rozhodcovského rozsudku a ani nepokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe. Pokiaľ nedôjde k včasnému splneniu formálnych a materiálnych podmienok obsiahnutých v ustanovení § 40 zákona o rozhodcovskom konaní, zanikne právomoc všeobecného súdu meritórne rozhodovať o veci zrealizovaním úplného judiciálneho procesu zahŕňajúceho zistenie skutkového stavu veci, výberu právnych noriem a aplikácie a interpretácie zvolených právnych noriem na skutkový stav. Exekučný súd tým, že svojím nelegálnym postupom vykonal opätovné posúdenie práva žalobcu na zaplatenie dlhu v časti istiny, a to bez splnenia zákonných podmienok na takýto postup, formálne vyvolal stav, ktorý založil prekážku veci rozhodnutej v právnom vzťahu medzi žalobcom ako oprávneným a dlžníkom ako povinným odvíjajúceho svoju podstatu od uzatvorenej zmluvy o úvere. Na jednej strane totiž existuje právne relevantný exekučný titul - rozsudok rozhodcovského súdu (ktorý nie je možné zrušiť pre uplynutie lehoty podľa § 41 zákona o rozhodcovskom konaní a pre chýbajúci subjektívny prvok), ktorý vyvolá právne účinky, avšak z pohľadu exekučného súdu je materiálne nevykonateľný a na druhej strane nie je možné zo strany žalobcu iniciovať občianske súdne konanie a požadovať súdnu ochranu práva na zaplatenie istiny s príslušenstvom, pretože existenciou rozsudku rozhodcovského súdu je vytvorená prekážka veci právoplatne rozhodnutej. Postup exekučného súdu žalobca hodnotí ako nesprávny a v rozpore so zákonom, konkrétne s § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Podľa názoru žalobcu v predmetnom prípade neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústreďene a so zbytočnými prieťahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o udelení poverenia na vykonanie exekúcie pristúpil až po veľmi dlhej dobe a rovnako neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala vytvoriť stav zakladajúci reálnu nevykonateľnosť istiny a príslušenstva založením prekážky veci rozhodnutej. Nečinnosť okresného súdu nie je ospravedliteľná, počas špecifikovaného obdobia nevykonával vo veci úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa žalobca nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného v článku 48 ods. 2 Ústavy SR. Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si žalobca uplatňuje náhradu majetkovej ujmy predstavujúcej náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní vedenom proti dlžníkovi a preto tiež nemôže nastať akceptácia návrhu na nútené vymáhanie istiny s príslušenstvom zo strany exekučného súdu. Zároveň si žalobca uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu zaručeného článkom 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného článkom 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadostučením. Nesprávnym úradným postupom došlo k zmareniu legitímneho očakávania žalobcu, že správnym a zákonným postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky. Žalobca mohol vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu v zákonnej lehote včas, efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zabezpečeniu vymožitelnosti jeho pohľadávky a príslušenstva, pretože by vedel, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá. Postup exekučného

súdu zamedzil žalobcovi správať sa so starostlivosťou riadneho hospodára. Náhradu nemajetkovej ujmy žalobca vníma ako spravodlivú satisfakciu za konkrétne porušenie jeho zákonných nárokov a základných práv. Ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a spravodlivé riešenie veci a zamedzenie vymoženiu pohľadávky cestou exekúcie (spôsobené v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekučného súdu) si žalobca uplatňuje 20% z uplatňovanej istiny s príslušenstvom (hodnoty majetkového práva postihnutého procesnou deformáciou). Žalobca postupoval podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. a písomnou žiadosťou požiadal žalovaného o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody. Žalovaný do podania žaloby na žiadosť pozitívne nereagoval.

Žalobca vo svojom návrhu (žalobe) súčasne vzniesol námietku zaujatosti sudcov Okresného súdu Galanta. Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 23NcC/42/2012-21 z 22.10.2012 rozhodol, že sudcovia Okresného súdu Galanta sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí sp. zn. 10C/223/2012 (v ktorej bolo spojených 204 žalôb uznesením Okresného súdu Galanta č. k. 10C/223/2012 - 7 zo dňa 09.10.2012) a vec prikázal na prejednanie a rozhodnutie tunajšiemu súdu, ktorému vec napadla pod sp. zn. 12C/39/2013. Okresný súd Dunajská Streda uznesením č. k. 12C/39/2013-49 zo dňa 13.12.2013 žaloby pôvodne vedené na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 10C/223/2012 až 10C/251/2012, 10C/253/2012 až 10C/314/2012 a 10/316/2012 až 10C/428/2012 vylúčil na samostatné konania (teraz sp. zn. 12C/39/2013 a sp. zn. 12C/28/2014 až 12C/230/2014).

Žalovanému boli žaloby ešte v spojenej veci pôvodným súdom doručené dňa 17.12.2012. K žalobe sa vyjadril žalovaný na výzvu tunajšieho súdu zo dňa 03.05.2013 písomným podaním z 02.07.2013 (originál vyjadrenia je založený v spise zn. 12C/39/2013), v ktorom navrhol žalobu ako právne neopodstatnenú zamietnuť a priznať žalovanému náhradu trov konania. Poukázal na to, že žalobca v jednotlivých žalobách zmätočne označil povinných z exekučných konaní, neuvádza spisové značky príslušných exekučných konaní vedených na súde, chýbajú relevantné údaje ako dátumy doručenia podaní na súd, majúce význam pre posúdenie celej veci a dátumy, kedy sa žalobca o vzniku škody v jednotlivých prípadoch dozvedel. Žalobca nepripojil ani jeden relevantný dôkaz preukazujúci vôbec existenciu predmetného exekučného konania, vznik skutočnej škody, nemajetkovej ujmy, atď. Žalobca síce uviedol časti dôkazov, najmä s odkazom na exekučný spis, ale v skutočnosti prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd, hoci dôkazné bremeno znáša žalobca sám. Z formulovaných žalôb (v ktorých nezákonnosť úradného postupu okresného súdu vidí žalobca v tom, že okresný súd 1/ nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonnej lehote, 2/ rozhodol o poverení exekútora po 15-dňovej lehote, 3/ rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, a to po 15-dňovej lehote a 4/ zamietol žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po 15-dňovej lehote) nie je jednoznačné, na základe akého titulu si žalobca uplatňuje škodu, keďže v žalobách sa tieto tituly prelínajú, či z titulu nesprávneho úradného postupu z dôvodu prietahov, či z dôvodu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia alebo z dôvodu nerozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Čo sa týka prietahov v konaní, žalobca uvádza kroky, ktoré podnikol na jeho odstránenie, len pri žalobách týkajúcich sa exekučných konaní, v ktorých boli zamietnuté žiadosti o udelenie poverenia (jeho žiadosti o informáciu o stave konania, ktoré však nie je však možné považovať za riadny prostriedok, ktorý by smeroval k zabráneniu tvrdených prietahov a k ich účinnému odstráneniu), žalobca ale neuvádza, či využil možnosť podania sťažnosti na zbytočné prietahy v príslušných konaniach predsedovi súdu, resp. možnosť podania ústavnej sťažnosti. Žiadosti o informáciu o stave konania nie je možné považovať za aktívny postoj žalobcu vo veci v záujme účinného odstránenia prietahov - tu poukázal žalovaný na nález Ústavného súdu SR č. k. III. ÚS 69/2011-25 z 03.05.2011, v zmysle ktorého sťažovateľ má predovšetkým postupovať v zmysle zásady vigilantibus iura (každý, nech si stráži svoje právo). Tiež žalovaný poukázal na to, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prietahy v inom konaní súdu. Dňa 23.04.2012 boli žalovanému doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, žaloby však okresnému súdu boli doručené už 27.09.2012, z čoho je zrejmé, že žalobca ich nepodal po uplynutí šesťmesačnej lehoty. Žalovanému bolo doručených niekoľko desiatok tisíc žiadostí žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, žalobca neposkytol v rámci predbežného prerokovania požadovanú súčinnosť, čím bol proces predbežného prerokovania fakticky zmarený. Žalobca nepreukázal kumulatívne splnenie predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu, resp. zmaril možnosť splnenie uvedených predpokladov čo i len posudzovať, preto žiadny z uplatnených nárokov uspokojený nebol. Dôkazné bremeno preukázať predbežné prerokovanie nároku je na strane žalobcu a nemôže zaťažovať žalovaného, ktorý nemôže jednoznačne potvrdiť, že jednotlivé uplatnené

nároky (v jednotlivých žalobách) boli predmetom doručených žiadostí o predbežné prerokovanie. V zmysle §§ 15 ods. 1 a 16 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci sa poškodený práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci môže domáhať na súde až po uplynutí šiestich mesiacov odo dňa prijatia jeho žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Preto podľa žalovaného ide o predčasne uplatnený nárok na súde. Napriek opakovaným výzvam na doplnenie žiadostí, ktoré (výzvy) žalovaný adresoval žalobcovi po doručení prvotných žiadostí o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, bola žalovanému doručená len všeobecná odpoveď, v ktorej žalobca nepreukázal požadované skutočnosti, nedoplnil žiadané informácie, neposkytol teda žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podaní žiadosti a zmaril akúkoľvek možnosť predbežne nárok na náhradu škody prerokovať. Ďalej žalovaný poukázal, že pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky tri podmienky ustanovené zákonom č. 514/2003 Z. z., pri splnení ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, súčasne. K rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, v to po pätnásťdňovej lehote žalovaný uviedol, že takto formulovaný postup nemôže byť nesprávnym úradným postupom na účely zákona č. 514/2003 Z. z. Pojem nesprávny úradný postup nemal legálnu definíciu, v súlade s rozhodovacou praxou súdov ho možné vymedziť ako „porušenie právnou normou ustanoveného predpísaného postupu štátneho orgánu, resp. porušenie účelu postupu štátneho orgánu, ktorý - či už súvisí s rozhodovacou činnosťou štátneho orgánu alebo s ňou nesúvisí - nenašiel svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí“ (rozsudok NS SR 4Cdo 24/2004). Akýkoľvek postup súdu (zahŕňajúci napr. právne posúdenie veci, záver o tom, že je oprávnený preskúmať exekučný titul, zistenie skutkového stavu, výber, aplikácia a interpretácia zvolených právnych noriem na skutkový stav), ktorý nájde svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí, nemôže byť nesprávnym úradným postupom na účely zákona č. 514/2003 Z. z. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je preto vylúčená. Zo žalobcom prednesených skutkových okolností je zrejmé, že nemôže ísť ani o zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím je okrem iného nevyhnutné, aby nezákonnosť rozhodnutia bola konštatovaná príslušným orgánom, ktorý toto už právoplatné rozhodnutie z dôvodu nezákonnosti zmení alebo zruší v príslušnom konaní o opravnom prostriedku podanom proti rozhodnutiu. Táto podmienka nepochybne nie je v prípadoch zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie splnená. Predmetné rozhodnutia okresného súdu nie je možné považovať za nezákonné a zároveň ich zákonnosť/nezákonnosť nie je možné posudzovať v tomto konaní. K tvrdeniu žalobcu v žalobe o tom, že súd prekročil svoju rozhodovaciu právomoc, keď vykonal opätovné posúdenie práva žalobcu na zaplatenie dlhu, poukázal žalovaný na uznesenie Ústavného súdu SR č. k. IV.ÚS 60/2011-13 zo dňa 03.03.2011, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 146/2011 zo dňa 13.10.2011, ... podľa ktorých vnútroštátny súd má povinnosť ex officio preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky rozhodcovského súdu vydaného bez účasti spotrebiteľa, preskúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Žalovaný poukázal na to, že zo samotnej dikcie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia. Žalobca (s poukazom na § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. účinného od 01.01.2013) nepreukázal, že by podal sťažnosť na prietahy, resp. žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, že by existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, právoplatné rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, či právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu SR, ktorými by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Nie je tak preukázaný nesprávny úradný postup spočívajúci v existencii prietahov. Efektívnosť a rýchlosť súdneho konania nie je oprávnený preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z. (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/285/2011). Podľa skutkových okolností uvádzaných žalobcom v niektorých žalobách, k nesprávnemu úradnému postupu okresného súdu malo dôjsť v období pred marcom 2009. S poukazom na § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. žalovaný pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 15-dňovej lehoty od doručenia žiadosti na udelenie poverenia pred dňom 23.04.2009 (t. j. 3 roky pred dňom, kedy boli žalovanému doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku) vzniesol námietku premlčania. Pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody je okrem iného nevyhnutné preukázať existenciu škody a jej výšku. Žalobca existenciu škody nepreukázal a nároky, ktoré si uplatňuje, je možné považovať za hypotetické. Žalobca nepreukázal existenciu dlžníka ako úplný základ pre preukázanie toho, čoho sa domáha, nepreukázal existenciu právoplatného rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia a nepreukázal ani nevyhnutnosť pohľadávky. K tomu uviedol, že rozhodnutie o zamietnutí (žiadosti o udelenie poverenia) iba preukázalo nespôsobilosť konkrétneho rozhodcovského rozsudku byť exekučným titulom a žalobca mal možnosť získať iný exekučný titul,

napríklad podaním návrhu na začatie konania, čo nevykonal a svojou nečinnosťou sám prispel k situácii, ktorú v žalobách namieta; pokiaľ by si žalobca aj toto právo novým návrhom uplatnil, musel by preukázať, že by mu súd bez akýchkoľvek pochybností priznal požadované nároky od dlžníkov v sume, v ktorej ich požaduje od žalovaného a preukázať, že pohľadávky sú nevyhnutné v dôsledku pochybenia okresného súdu. K nároku žalobcu na nemajetkovú ujmu poukázal žalovaný vo svojom vyjadrení na § 17 ods. 2, 3 zák. č. 514/2003 Z. z. Poukázal na to, že požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 20% z istiny a prísľušenstva nie je podložená akýmikoľvek právnymi skutočnosťami či rozumnou úvahou. Žalovaný v tejto súvislosti upozornil na viacero nálezov Ústavného súdu SR, kde rozhodoval o poskytnutí finančného zadosťučinenia za zbytočné prietahy. Pri rozhodovaní ústavný súd vychádzal z významu sporu pre žalobcu, pričom v tomto prípade ide o veľkú spoločnosť poskytujúcu úvery fyzickým osobám. Tiež ústavný súd prihliada aj na to, či sťažnosť predsedovi súdu viedla k náprave. Pokiaľ žalobca tento prostriedok nevyužil, je neprijateľné, aby sa priznávala náhrada nemajetkovej ujmy podľa (žalobcom) vybraných nálezov ústavného súdu, keď predseda súdu nemal možnosť prípadnú nápravu zjednať. Pri uplatňovaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je potrebné preukázať, že konštatovanie porušenia práva nie je dostačujúcim zadosťučinením. Nie je tak preukázaný vznik nemajetkovej ujmy, ani to, že by sa mala poskytovať jej náhrada v peniazoch. Žalovaný zdôraznil potrebu zohľadnenia ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, aj § 17 ods. 2, 3 zák. č. 514/2003 Z. z. pri formovaní záveru o potrebe priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Nie je možné totiž opomenúť povahu a predmet konaní, v ktorých malo k nesprávnemu úradnému postupu dôjsť, a to pri zohľadnení povahy podnikateľskej činnosti žalobcu a povedomí, ktoré je okolo žalobcu v spojení s touto podnikateľskou činnosťou vytvorené. V posledných rokoch všetky zložky štátnej moci zamerali svoju pozornosť na ochranu spotrebiteľských práv a práve uplatňovanie rôznych pohľadávok z titulu spotrebiteľských úverov je predmetom exekučných konaní, ktoré žalobca inicioval a v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu. S poukazom na to pripojil žalovaný k svojmu vyjadreniu list Európskej komisie adresovaný stálemu predstaviteľovi Slovenskej republiky pri Európskej únii v súvislosti s podnikateľskými praktikami žalobcu a s tým súvisiacimi sťažnosťami od slovenských spotrebiteľov a slovenského združenia na ochranu spotrebiteľov. Žalobca a jeho praktiky sú vnímané verejnosťou negatívne, boli predmetom záujmu Európskej komisie, súdy vo viacerých prípadoch konštatovali porušovanie práv spotrebiteľa a v konečnom dôsledku práve podnikateľská činnosť žalobcu podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľov na všetkých úrovniach štátnej moci. Žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopríjmových osôb. Žalobca nepreukázal podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu, súlad postupu žalobcu s dobrými mravmi, ako aj nedostatočnosť konštatovania porušenia práva.

Súd vo veci vykonal dokazovanie v neprítomnosti účastníkov na nariadenom pojednávaní (keď žalovaný svoju neúčasť ospravedlnil bez žiadosti o odročenie pojednávania; žalobca cestou právneho zástupcu ospravedlnil svoju neúčasť kolíziou pojednávania so žiadosťou o odročenie pojednávania s odôvodnením, že žalobca nesúhlasí so substitúciou advokáta a trvá na jeho osobnej účasti - ktorú žiadosť súd vyhodnotil ako nedôvodnú, nakoľko 1. žiadosť nebola podaná včas - bez zbytočného odkladu, 2. kolíziu pojednávania nemožno považovať za vážny dôvod odôvodňujúci potrebu odročenia pojednávania, 3. nevyužitie možnosti substitúcie podľa § 25 ods. 3 O. s. p., tvrdený nesúhlas klienta so zastúpením advokáta súd neakceptoval, situáciu si musí vyriešiť advokát, nakoľko ide o vzťah klient-advokát podľa zákona o advokácii v § 16 ods. 3) oboznámením sa s listinnými dôkazmi a obsahom spisu tunajšieho súdu zn. 12C/39/2013 a Okresného súdu Galanta sp. zn. 15Er/676/2010 a zistil nasledovný skutkový stav veci:

Dňa 15.07.2010 podal súdny exekútor na Okresný súd Galanta žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci oprávneného - žalobcu (na jeho návrh zo dňa 24.05.2010 proti povinnému Y. Z.) na vymoženie istiny 550,78 eur s prísľušenstvom (zmenkový úrok 0,25% denne od 19.04.2009, úrok 6% ročne od 25.08.2009 a trovy konania). Exekučným titulom v danej veci bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu v Bratislave č. k. SR 17595/09 zo dňa 13.11.2009. Okresný súd Galanta postupom podľa § 44 ods. 2 Ex. por. uznesením č. k. 15Er/676/2010-21 zo dňa 13.01.2011 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, z dôvodov neplatnosti rozhodcovskej doložky, a teda že rozhodcovský rozsudok nie je spôsobilým exekučným titulom na vykonanie exekúcie. Voči tomuto uzneseniu oprávnený nepodal odvolanie a rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňom 06.04.2011 (keď uznesenie bolo doručené oprávnenému cestou jeho právneho zástupcu dňa 21.03.2011, kedy najneskôr sa dozvedel žalobca aj číslo exekučného spisu v danej veci!). V súvislosti v tomto postupom súdu - keďže súd pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora na vydanie

poverenia preskúmaval právoplatný exekučný titul po materiálnej stránke a nesprávne interpretoval § 44 ods. 2 Ex. por. - mala žalobcovi vzniknúť škoda, náhrady ktorej sa v tomto konaní domáha. Následným uznesením č. k. 15Er/676/2010-27 zo dňa 19.04.2011 bolo s poukazom na § 44 ods. 3 Ex. por. exekučné konanie zastavené a exekútorovi náhradu trov exekúcie súd nepriznal.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ bodu 1. zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (v znení platnom a účinnom ku dňu zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia) vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z. z. zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom. Podľa ods. 2 zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Podľa ods. 2 právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk. Podľa ods. 2 v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 19 ods. 1 veta prvá zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Podľa ods. 3 lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa čl. 48 ods. 2 prvej vety Ústavy Slovenskej republiky každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (v znení platnom v čase začatia exekučného konania) súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 41 ods. 1 Ex. por. exekučným titulom je vykonateľné rozhodnutie súdu, ak priznáva právo, zaväzuje k povinnosti alebo postihuje majetok. Podľa ods. 2 písm. d/ podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Podľa § 79 ods. 2 O. s. p. navrhovateľ je povinný k návrhu pripojiť listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva, okrem tých, ktoré nemôže pripojiť bez svojej viny.

Podľa § 120 ods. 1 O. s. p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, alebo nezákonným rozhodnutím podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je osobitnou zodpovednosťou a zodpovednosťou objektívnou (bez ohľadu na zavinenie). Všetky zákonné podmienky vzniku tejto zodpovednosti musia byť splnené kumulatívne. Pri nesplnení čo i len jednej podmienky zodpovednosť za škodu nevznikne. Pri splnení všetkých podmienok naraz sa zodpovednosti za škodu nemožno zbaviť. Základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím sú 1/ nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, 2/ vznik a existencia škody, 3/ príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a škodou.

Nesprávnym úradným postupom môže byť aj oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonaná v stanovenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci „bez zbytočných prietahov“ (čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky) - rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 126/2009 zo dňa 30.6.2010.

K námietke premlčania vznesenej žalovaným súd uvádza, že žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nárokov uplatňovaných v tomto konaní bola podaná u žalovaného 23.04.2012 a v závislosti od toho by nároky, ktoré eventuálne vznikli žalobcovi v lehote troch rokov pred touto žiadosťou o predbežné prerokovanie, mohli byť premlčané, keby išlo o nároky vzniknuté pred dňom 23.04.2009. V predmetnej veci bola žiadosť o udelenie poverenia doručená po dni 23.04.2009 (15.07.2010), preto je námietka premlčania neaktuálna.

Predmetom konania je nárok žalobcu na náhradu majetkovej škody v sume 2.721,22 eur a na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 544,24 eur. Okresný súd podľa tvrdenia žalobcu postupoval spôsobom odporujúcim zákonu, keď preskúmal bez splnenia zákonných podmienok skutkový stav veci prejednávanej pred rozhodcovským súdom, na čo nebol legitimovaný. Škoda podľa žalobcu predstavuje náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá viac ne môže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní vedenom proti dlžníkovi zo záväzkového zmluvného vzťahu založeného zmluvou o úvere. K tomuto tvrdeniu súd uvádza, že ustálená súdna prax umožňuje a usmerňuje súdy aj v smere materiálneho preskúmania okolností, či neexistuje rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu, pričom ak takýto rozpor súd zistí, je oprávnený uznesením zamietnuť žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, na takéto zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia nie je v exekučnom poriadku stanovená žiadna lehota. Materiálny prieskum súladnosti exekučného titulu (aj návrhu a žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie) so zákonom je potrebné vykladať aj v kontexte zákona č. 244/2002 Z. z., ktorý v zmysle § 45 ods. 1, 2 umožňuje zastaviť výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa § 45 ods. 1 písm. b/ alebo c/. V predmetnej veci okresný súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia z dôvodov uvedených v § 45 ods. 1, 2 zákona o rozhodcovskom konaní a v tomto

kontexte po vykonaní tohto materiálneho prieskumu súladnosti exekučného titulu so zákonom. Zároveň si

žalobca uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Sumu 544,24 eur žalobca vyčíslil výpočtom - 20% z uplatnenej majetkovej škody. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodnil tým, že nesprávnym úradným postupom došlo k zmareniu jeho legitímneho očakávania, že správnym a zákonným postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky a, že mohol pri skorom rozhodnutí exekučného súdu v zákonnej lehote včas, efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zvýšeniu úspechu mimosúdneho zabezpečenia vymožitelnosti jeho pohľadávky a jej príslušenstva, pretože by vedel, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá. Za nesprávny úradný postup exekučného súdu považoval žalobca skutočnosť, že exekučný súd nesprávne interpretoval ustanovenie § 44 ods. 2 Ex. por.

V danom prípade mal súd za preukázané, že exekučný súd poverenie na vykonanie exekúcie nevydal, ale žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia zamietol, následne exekučné konanie zastavil. Majetková škoda a nemajetková ujma mala byť žalobcovi spôsobená nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Galanta v predmetnom exekučnom konaní, tento mal podľa žalobcu spočívať v tom, že nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie kladne vydaním poverenia, ale nesprávne - preskúmaval po materiálnej stránke exekučný titul, navyše rozhodol až po 15-dňovej lehote. Žalovaný sa bránil tým, že zo samotnej dikcie § 44 ods. 2 Ex. por. vyplýva, že lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia, pričom ani samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky prieťahy v konaní a tým, že žalobca nepreukázal vznik škody ani skutočnosť, že ju spôsobil okresný súd.

Z exekučného spisu je zrejmé, že uznesenie o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia nebolo napadnuté odvolaním (keď uznesenie obsahovalo poučenie o možnosti podať odvolanie) a toto nebolo ani zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť. Ustanovenie § 6 zákona č. 514/2003 Z. z. umožňuje síce výnimku z obligatórnej povinnosti vyčerpania riadnych opravných prostriedkov podľa osobitného predpisu. Zákonodarcia tým chcel umožniť v prípadoch hodných osobitného zreteľa uplatňovanie zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (pri splnení ostatných predpokladov) aj takým poškodeným, ktorí podmienku podania riadneho opravného prostriedku proti nezákonnému rozhodnutiu nespĺnili (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 171/2009 zo dňa 29.04.2010). Posúdenie prípadu za hodný osobitného zreteľa patrí do kompetencie súdu. Muselo by ísť o prípady, keď nepodanie riadneho opravného prostriedku bolo spôsobené skutkovým alebo právnym stavom, ktorý vylučoval alebo znemožňoval jeho podanie (vážne dôvody na strane účastníka: náhla nevyhnutná hospitalizácia, obmedzenie alebo strata procesnej spôsobilosti, alebo na strane orgánu, ktorý nezákonné rozhodnutie vydal, napr. nesprávne poučenie o možnosti podania opravného prostriedku a pod.). Muselo by ísť ďalej o rozhodnutie, ktoré je zjavne nezákonné, napr. ak súd rozhodol vo veci, ktorá nepatrí do jeho právomoci, prekážka *res iudicata* (rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co 72/2008 zo dňa 07.10.2008).

Po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súd preskúmava žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul z hľadiska ich súladu so zákonom. Pritom skúma, či rozhodnutie uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie vykonateľné tak po stránke formálnej ako aj materiálnej. V nadväznosti na uvedené je treba poukázať aj na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu SR, ktorý v rozsudku sp. zn. 3Cdo 164/1996 zo dňa 27.01.2007 (Zbierka stanovísk a rozhodnutí č. R 58/1997) uviedol, že „súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená“. Súd v exekučnom konaní realizoval svoje oprávnenie posúdiť, či exekučný titul nie je v rozpore so zákonom (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 1/2012 zo dňa 21.03.2012).

Súd má za to, že exekučný súd postupoval v súlade so zákonom. Z ustanovenia § 44 ods. 2 Ex. por. vyplýva, že zákon upravuje procesnú lehotu 15 dní na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre prípad, že exekučný súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom (pritom od 01.06.2010 neplatí ani táto

lehota, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/). Pokiaľ súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Lehota 15 dní sa nevzťahuje na prípad zisteného rozporu a vydania uznesenia o zamietnutí žiadosti. Takúto lehotu v prípade negatívneho rozhodnutia exekučného súdu zákon neukladá, pričom toto platilo aj pred dňom 01.06.2010 (nález Ústavného súdu SR č. k. II. ÚS 520/2012 zo dňa 10.07.2013). Exekučný súd je oprávnený aj povinný z úradnej povinnosti tiež skúmať, či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje povinného na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom, pokiaľ túto otázku vyrieši kladne, je s použitím § 44 ods. 2 Exekučného poriadku povinný žiadosť zamietnuť. Iba platná rozhodcovská zmluva (doložka) môže založiť právomoc rozhodcovského súdu v danej veci konať a rozhodnúť a tak založiť legitimitu pre exekučný titul. V danom prípade tomu tak nebolo.

Samotné rozhodnutie o zamietnutí žiadosti na vydanie poverenia nemožno považovať za nesprávny úradný postup súdu, pretože postup súdu našiel vyjadrenie v rozhodnutí, nebol neefektívny (rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 2Cdom 129/97 zo dňa 29.06.1999). Výsledkom rozhodovacej činnosti súdu je, že súd žiadosti o vydanie poverenia vyhovie, alebo žiadosť zamietne. Zo zákona nevyplýva, že kogentne musí vždy súd žiadosti vyhovieť. Práve táto rozhodovacia činnosť je podstatou súdnictva a nemožno ju vyhodnotiť ako nesprávny úradný postup (uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25Cdo 1018/07 zo dňa 25.08.2009). Nesprávny úradný postup možno vymedziť tak, že ide o porušenie právnou normou predpísaného postupu štátneho orgánu, alebo účelu postupu štátneho orgánu, či už súvisí alebo nesúvisí s rozhodovacou činnosťou štátneho orgánu a ak tento postup nenašiel svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 24/04). Nesprávnym úradným postupom je činnosť spojená s výkonom právomoci orgánu verejnej moci, ak pri nej alebo v jej dôsledku dôjde k porušeniu pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie orgánu verejnej moci alebo k porušeniu poriadku určeného povahou a funkciou postupu. Uvedené ustanovenie zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorá predpokladá splnenie súčasne troch podmienok, a to nesprávny úradný postup príslušného orgánu verejnej moci, vznik škody poškodenému a príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sa neviaže na vydanie rozhodnutia v predpísanom konaní a s rozhodovaním buď vôbec nemusí súvisieť, alebo naopak ide o taký postup v konaní smerujúci síce k vydaniu rozhodnutia, ktorý sa však bezprostredne v obsahu rozhodnutia neodrazí. Úradný postup nie je možné spravidla upraviť natoľko detailne, aby pokrýval všetky predpísané dielčie kroky, ktoré je potrebné v rámci výkonu právomoci uskutočniť. Správnosť úradného postupu musí byť hodnotená i hľadiskom účelu, ku ktorého dosiahnutiu postup orgánu verejnej moci smeruje.

Súd na základe vyššie uvedeného preto uzavrel, že v danom prípade k nesprávnemu úradnému postupú súdu nedošlo (z pohľadu tvrdeného nedodržania zákonnej lehoty). Čo sa týka prietáhov v exekučnom konaní, otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (prietahy v konaní tvrdil žalobca), je kompetentný preskúmať len ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, najmä podľa základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Priebeh súdneho konania nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale výlučne Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti. Rozhodnutie ústavného súdu žalobca nepredložil a na toto sa v žalobe ani neodvolával.

Takýto výklad vyplýva aj z nálezú Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 471/2012 zo dňa 07.05.2013, v zmysle ktorého v nadväznosti na vyslovenie porušenia základných práv sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezú, pozn.) sa otvára priestor na to, aby sťažovateľ podal v súlade s ustanoveniami zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov žalobu o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, o ktorej sú oprávnené a aj povinné rozhodnúť vecne a miestne príslušné všeobecné súdy. Ústavný súd tu vyslovil názor, že až po konštatovaní porušenia základných práv čl. 48 ods. 2 ústavy sa otvára možnosť podať predmetnú žalobu. Navyše, ako aj z judikatúry Ústavného súdu SR vyplýva, nie každý prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01).

Vychádzajúc z vykonaného dokazovania považoval súd nárok žalobcu na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Galanta za neopodstatnený. Okresnému súdu

Galanta bola doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ktorú žiadosť súd zamietol, pričom o žiadosti o udelenie poverenia rozhodol na 182. deň od jej doručenia súdu, a nie s omeškaním viac ako 317 dní, ako uvádza žalobca. Exekučný poriadok určuje lehotu na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nie na vydanie iného rozhodnutia o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Pre rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zákonná lehota neexistuje, a teda nemožno konštatovať, že v prejednávanej veci nebola nedodržaná lehota na vydanie rozhodnutia, keďže zákon v čase podania návrhu na súd lehotu neurčoval. Ohľadne prípadného prieťahu sa nevedelo žiadne disciplinárne konanie, neriešila sa sťažnosť na prieťahy v konaní, nerozhodoval Ústavný súd Slovenskej republiky, či Európsky súd pre ľudské práva. V rámci exekučného konania má súd právo preskúmať dôkazy aj bez návrhu účastníkov, ako aj ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky, či priebeh rozhodcovského konania.

Žalobca ako oprávnený v exekučnej veci žiadnym spôsobom nepreukázal, že by počas doby od doručenia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do rozhodnutia o jej zamietnutí bol v neistote a hrozila mu akákoľvek škoda. Rovnako žalobca nepreukázal, že táto doba viedla k strate jeho legitímnych očakávaní, že nastane zákonom predpokladaný stav a vyvolala riziko ohrozujúce konečné vymoženie pohľadávky, keďže aj v mnohých iných exekučných veciach žalobcu ako oprávneného bola spochybnená právomoc rozhodcovského súdu, resp. materiálna vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku. Nepochybne o žiadosti o udelenia poverenia na vykonanie exekúcie bolo rozhodnuté. V postupe Okresného súdu Galanta neboli zistené žiadne pochybenia, a preto možno konštatovať, že sa nedopustil nesprávneho úradného postupu. Vzhľadom k uvedeným konštatovaniam je zrejmé, že absentuje prvotná podmienka pre vznik zodpovednosti štátu, a to nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci, ktorý nesprávny úradný postup nebol v konaní preukázaný. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov súd návrh žalobcu považoval za neopodstatnený.

Vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy žalobca napriek márnemu poučení podľa § 120 ods. 4 O. s. p. žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal ich vznik. Účastníci konania majú procesnú dôkaznú povinnosť, t. j. povinnosť uviesť dôkaz na preukázanie tvrdených skutočností. Procesný dôsledok spojený s dôkaznou povinnosťou môže mať za následok neunesenie dôkazného bremena. Účastník, ktorý neoznačil dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie za predpokladu, že ním tvrdená skutočnosť nebola inak preukázaná, nepriaznivé následky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe ostatných vykonaných dôkazov. Všeobecný súd môže pristúpiť k priznávaniu náhrady škody v konaní podľa zákona č. 514/2003 Z. z. až v prípade, ako o existencii prieťahov už bolo rozhodnuté oprávneným orgánom, v dotknutej veci žiadnym z príslušných orgánov prieťahu v konaní konštatované neboli a všeobecný súd v konaní o náhradu škody, resp. nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom nie je kompetentným orgánom pre vyslovenie takéhoto záveru. Podľa názoru súdu sa žalobcovi nepodarilo vôbec preukázať, že by mu v súvislosti s postupom Okresného súdu Galanta v exekučnej veci vznikla akákoľvek škoda, či ujma. pre priznanie náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je nevyhnutné súčasné splnenie troch podmienok - nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Ak chýba čo i len jeden z podmienok, náhradu škody nie je možné priznať. Dôkazné bremeno podmienky náhrady škody preukázať spočíva na strane poškodeného, v danej veci na žalobcovi.

Samotné vedenie exekučného konania bez ohľadu na jeho dĺžku nie je objektívnou prekážkou na udržiavanie kontaktu oprávneného, resp. exekútora, s povinným a nie je ani dôvodom k vzniku insolventnosti povinného, pretože spravidla dôvodom neplnenia dlhu povinného je jeho insolventnosť už v čase pred rozhodnutím v základnom konaní. Tieto všeobecne známe riziká sú i rizikom každého podnikateľského subjektu. Samotnú situáciu vyvolal sám žalobca tým, že uprednostnil rozhodcovský súd (súkromnoprávny orgán) pred všeobecným súdom, ktorý by nepochybne pri rozhodovaní vychádzal zo zákona o spotrebiteľských úveroch, zákonoch na ochranu spotrebiteľa a súdnej praxe. Nepochybne žalobcovi musela byť všeobecne známa vzhľadom na predmet jeho podnikania (poskytovanie úverov z vlastných zdrojov), a to ešte pred podaním návrhu na vykonanie exekúcie, rozhodovacia prax všeobecných súdov v danej problematike rozhodcovských rozsudkov. Preto, ak by aj žalobcovi vznikla majetková škoda a nemajetková ujma, nebola preukázaná súvislosť ich vzniku s postupom Okresného súdu Galanta v exekučnej veci.

K žalovaným namietanému nedodržaniu 6-mesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku súd uvádza, že žalobca v podaní zo dňa 20.05.2013 tvrdí, že podal žalovanému celkom 43.597 návrhov. Súdu však žalobca nepreukázal, že podal návrh aj v prejednávanej konkrétnej veci, pričom dôkazné bremeno ťaží práve žalobcu. Jeho „výhovorky“ typu, že nedisponuje rovnopisom návrhu na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, navyše obsahujúcim dátum podania, z dôvodu hospodárnosti, aby nedošlo v súvislosti s nesprávnym úradným postupom súdu k navýšeniu materiálnej škody na strane žalobcu, a preto navrhol predloženie administratívneho spisu žalovaného, v ktorom by mal mať žiadosť žalobcu založenú, neobstoja. Podanie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody je základnou hmotnoprávnou podmienkou pre podanie žaloby. Žalovaný vo svojom vyjadrení nepotvrdil podanie konkrétnej žiadosti a práve žalobca sa mal pre takýto prípad zabezpečiť rovnopisom podania (a predložiť ho prílohou k žalobe v súlade s § 79 ods. 2 O. s. p.) a mal vedieť, že v prípade, že súd posúdi jeho nároky za oprávnené, má právo na náhradu trov vzniknutých mu v súvislosti s uplatnením nároku. Z uvedeného vyplýva jednoznačný záver, že dôkaz žalobca nepripojil k žalobe vlastným zavinením.

Všetky vyššie konštatované skutočnosti, a to nepreukázanie nesprávneho úradného postupu súdu, reálne nepreukázanie vzniku škody, chýbajúca príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody, ako aj nepreukázanie dodržania zákonného postupu o podaní písomnej žiadosti k predbežnému prerokovaniu nároku boli dôvodom na zamietnutie uplatneného nároku pre jeho nedôvodnosť.

Žalobca vo svojom žalobnom návrhu žiadal o veci rozhodnúť tzv. medzitimným rozsudkom (§ 152 ods. 2 O. s. p.). Rozhodnutie o základe veci medzitimným rozsudkom zohľadňuje zásadu účelnosti a je opodstatnené v prípade, ak by súd 1. stupňa žalobe vyhovel a pokračoval by po právoplatnosti dokazovaním o výške uplatneného nároku. Pri zamietajúcom medzitimnom rozsudku nie je zrejme jeho efektívnosť.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 151 ods. 1, 2 O. s. p., žalovanému ako procesne úspešnému účastníkovi v spore vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalobcovi, súd náhradu trov konania nepriznal, pretože mu žiadne v konaní nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Trnave cestou tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoja, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 205 ods. 1, 2 O. s. p.).